

Kotimaan ilmastopolitiikan tilannekatsaus

Bioenergia ry:n jäsenwebinaari

2.12.2024

Käytännön ohjeita

- Pidä oma kamera ja mikrofoni suljettuina, kun et pidä puheenvuoroa!
- Esitysmateriaalit jaetaan osallistujille jälkikäteen.
- Kysymyksiä voi esittää chatin kautta.
- Nosta käsi, jos haluat kommentoida.

Webinaarin sisältö

- Ajankohtaista Kaisu-valmistelusta ja muusta kotimaan ilmastopolitiikasta (Magnus Cederlöf, YM)
- Taakanjakosektori (Hannes Tuohiniitty, Bery)
- Maankäyttösektori (Harri Laurikka, Bery)

Taakanjakosektorin epäsuotuisa päästökehitys

- Vuosina 2021-2023 syntynyt kumul ylijäämää 4,6 Mtn, + kiintiö kiristyy 2024 ja hallituksen ilmastovuosikertomuksen arvion mukaan (kesäkuu 2024) vaje tulee olemaan n.1,7 Mtn/a v.2030.
- Ilmastopaneeli arvioi lisävajetta syntyvän 2030 mennessä kumul 4,2 Mtn. Kummassakaan ei ole huomioitu hallituksen suunniteltuja liikenteen jakeluvoltetoimia , joista voi syntyä AFRYn raportin mukaan 4,8 Mtn vuosina 2024-2027 lisäpäästö.
- Kaavailtua joustoa maankäyttösektorilta (0,45 Mt/a) ei voida käyttää. Näyttää myös varsin epätodennäköiseltä, että hallitus toimeenpanisi Kaisussa oletettua biopolttoöljyn jakeluvoltteen nostoa (0,43 Mt/a).

Jakeluvelvoite

- HE-käsittely valmistumassa eduskunnassa
- Hallitus – oppositio –jako selvä
- Velvoitetaso nousee edelleen, mutta aiempaa hitaammin sekä velvoitteen että lisävelvoitteen osalta
- Joustomekanismilla voisi tuottaa maks 5,5 %

Kehittyneet ja RFNBO yhteensä (*lisävelvoite*):

- 1) 2,0 prosenttiyksikköä vuosina 2021–2024;
- 2) 3,0 prosenttiyksikköä vuonna 2025;
- 3) 4,0 prosenttiyksikköä vuosina 2026 ja 2027;
- 4) 8,0 prosenttiyksikköä vuonna 2028;
- 5) 9,0 prosenttiyksikköä vuonna 2029;
- 6) 10,0 prosenttiyksikköä vuonna 2030 ja sen jälkeen.

RFNBO tulee olla kuitenkin vähintään (*vähimmäisosuusvelvoite*):

- 1) 1,5 prosenttiyksikköä vuosina 2028 ja 2029;
- 2) 4,0 prosenttiyksikköä vuonna 2030 ja sen jälkeen.

5) 13,5 prosenttia vuonna 2024;

6) 16,5 prosenttia vuonna 2025;

7) 19,5 prosenttia vuonna 2026;

8) 22,5 prosenttia vuonna 2027;

9) 31,0 prosenttia vuonna 2028;

10) 32,0 prosenttia vuonna 2029;

11) 34,0 prosenttia vuonna 2030 ja sen jälkeen.

Fossiilisen polttoaineen jakelun päästökauppa (ETS2)

- ETS2 asettaa EU-laajuisen yhteisen tavoitteen rakennuksille ja liikenteelle
- Päästöoikeuksien määrää leikataan 5,1 %/5,38 % vuosittain (n.60-70 Mtn/a), alussa päästöoikeuksien vapautuksella pehmennetään, jos markkinahinta ylittää 45 €/CO2-tn
- Päästöoikeuksien hintakehitykseen liittyy epävarmuus, hinta-arviot +50 €/CO2-tn
- Nostaisi arviolta bensiinin hintaa 16 snt/l ja dieselin 11 snt/l vuonna 2030 (2021 jakeluvelvoitelain ohjauksella!)
- Suomi saisi huutokauppatuloja arviolta 570 Me/a
- HE-käsittely valmistumassa eduskunnassa
 - "Vaikka kansallisilla päätöksillä ei voidakaan vaikuttaa päästöoikeuden hintaan, polttoaineen kuluttajahintaan voidaan vaikuttaa myös muilla keinoilla kuten verotuksella."
 - "fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupan kansallisesta laajennuksesta maa-, metsä- ja kalataloudelle aiheutuvien kustannusten kompensoimiseksi otetaan käyttöön tarpeelliset hyvitykset ja niiden valmistelu aloitetaan viipymättä."
 - "ammattidiesel-järjestelmään tulisi mahdollisuuksien mukaan sisällyttää investointiverohyvityksen tai hankintatuen tapaisia mekanismeja, jotka kannustaisivat kuljetusalaa investoimaan vähäpäästöiseen kalustoon ja esimerkiksi varikkolatausjärjestelmiin."

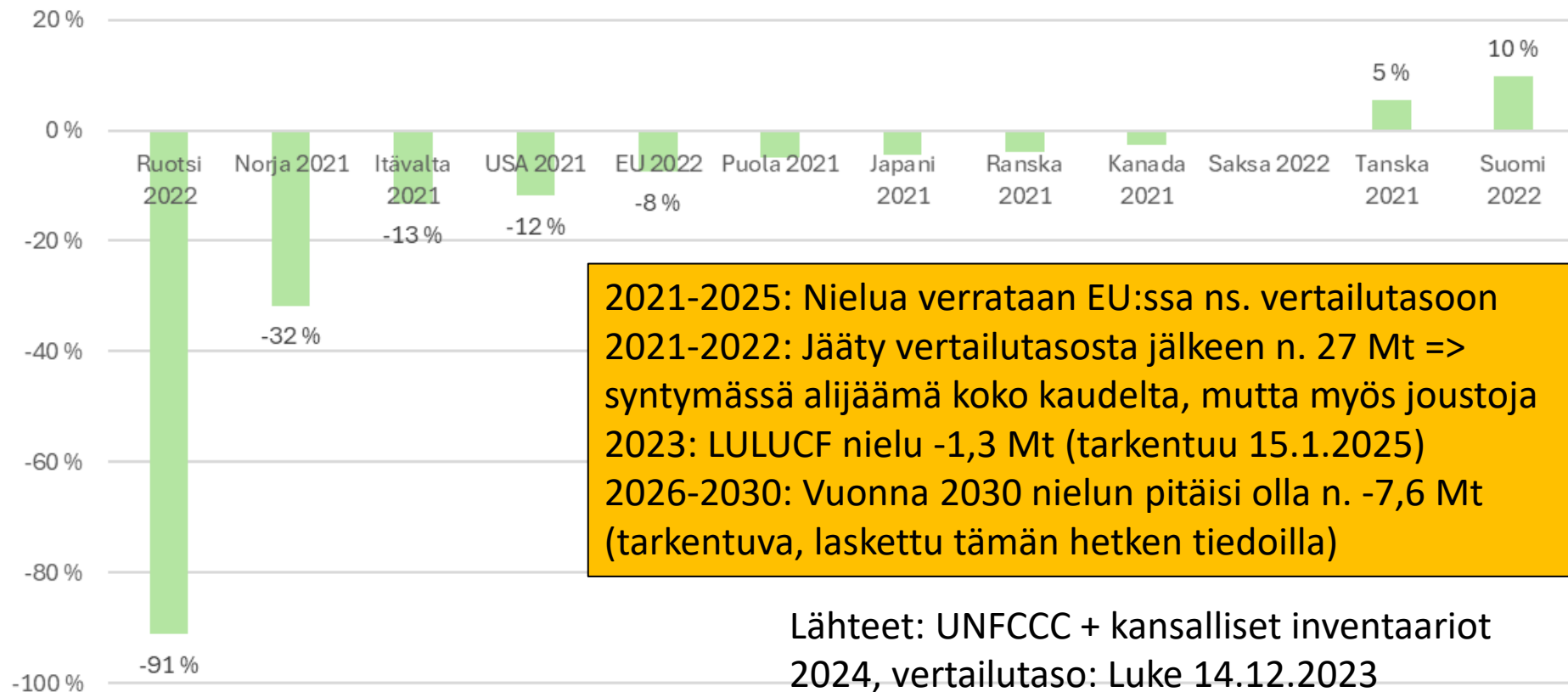

Liikenteen näkymät

- Autoala ennusti keväällä 2024: vuonna 2030 olisi 500 000 täyssähköhenkilöautoja ja 30 000 sähköpakettiautoja. LVM perusurassa luvut ovat 625 00 ja 43 000. Autoalan ennusteen osalta on kesän aikana kehitys näyttänyt edelleen heikommalta kokonaisrekisteröintimäärän laskettua kesän ja syksyn aikana
- Ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjä koskeva EU-lainsäädäntö uudella EU-kaudella auki, tilanne voi olla muuttumassa jo koskien vuoden 2025 sähköautojen velvoiteosuuksia.
- Keskustelu polttomoottorien käytön jatkamisesta 2035 jälkeen on käynnissä ja joulukuussa odotetaan teknisiä ratkaisuja valmistelleen Stuttgart Groupin esityksiä
- Investointivarmuus tärkeää uusien hankkeiden kannalta. Jakeluvetoitteen alentaminen heikentää, samalla Fuel EU Maritime ja ReFuel EU Aviation sekä ETS2 luovat kysyntää
- päästövelan lyhentämisohjelma tulee vaikuttamaan hallitusohjelman mukaan vasta 2030-luvulla, joten se ei auta lähivuosien toimia.
- **Uusiutuvien polttoaineiden edistämiselle Suomessa 2020-luvulla on olemassa edelleen vahvat perusteet**

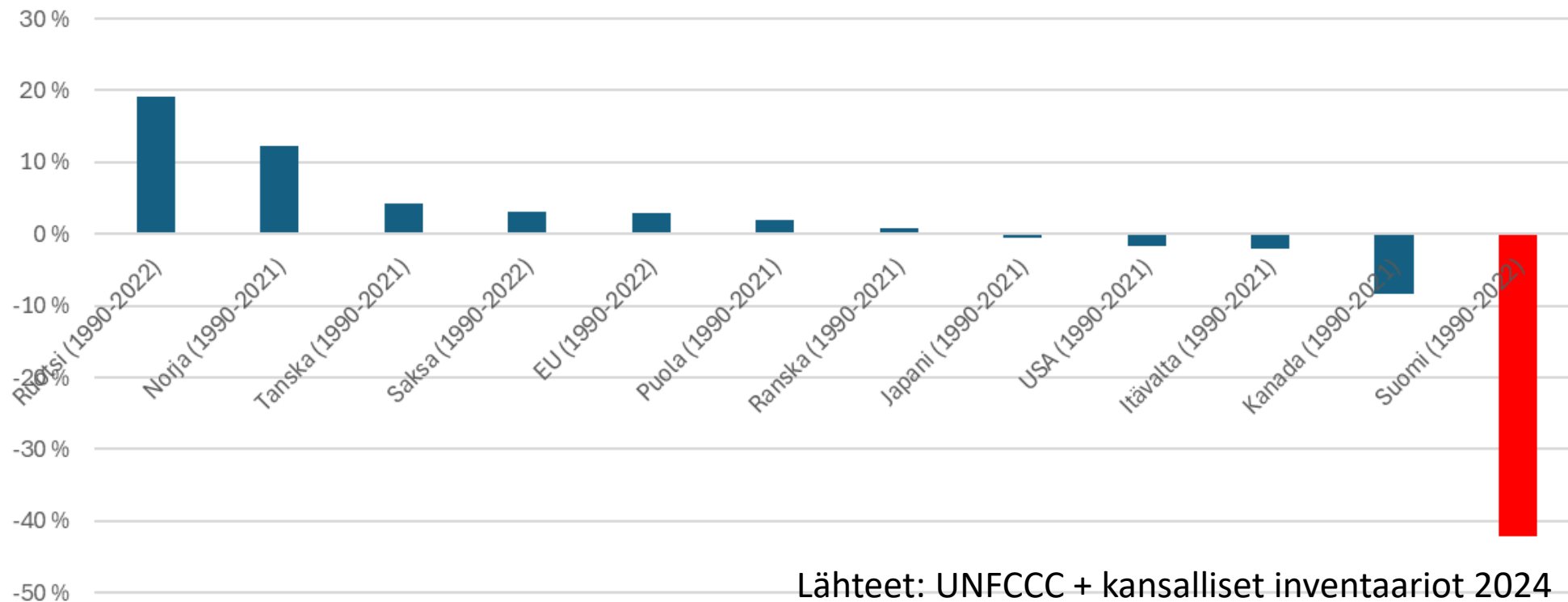
Suomen tilanne hiilinielujen osalta vaikea

LULUCF-sektorin päästö (+)/nielu(-) % kokonaispäästöistä

Muutos 1990 – 2021/2022

LULUCF-sektorin osuuden muutos, prosenttiyksikköä
(+ = parantunut, - = heikentynyt)

Lähteet: UNFCCC + kansalliset inventaariot 2024

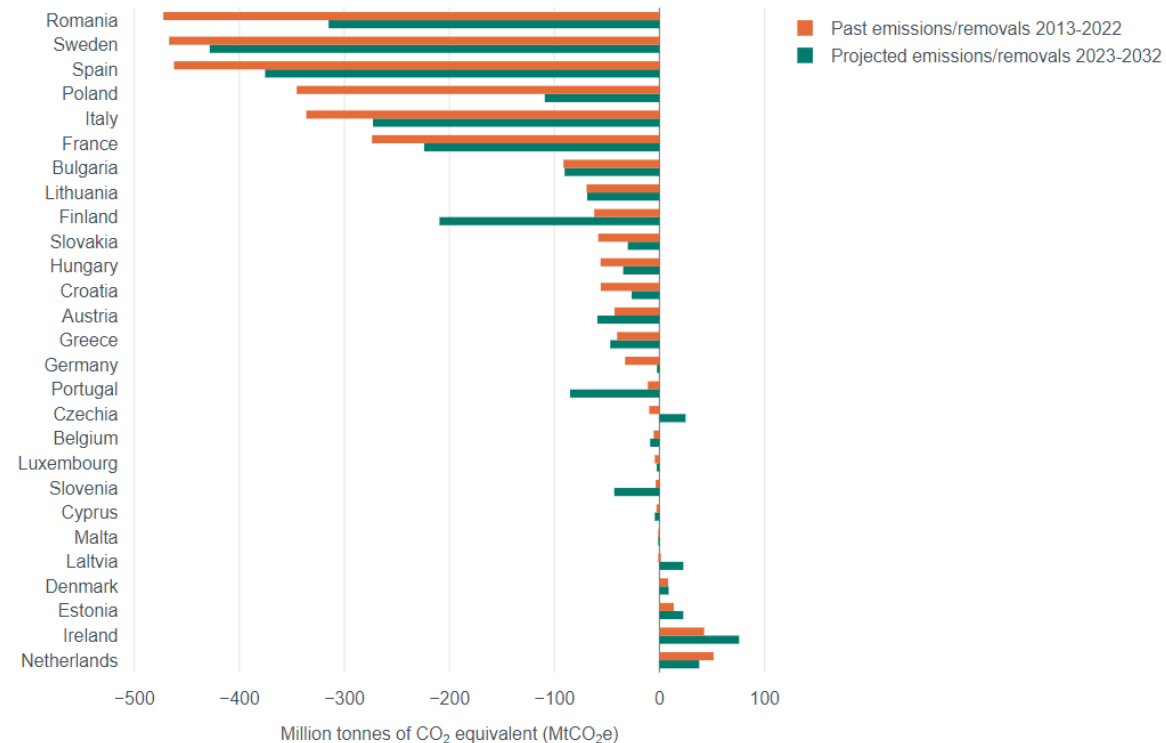
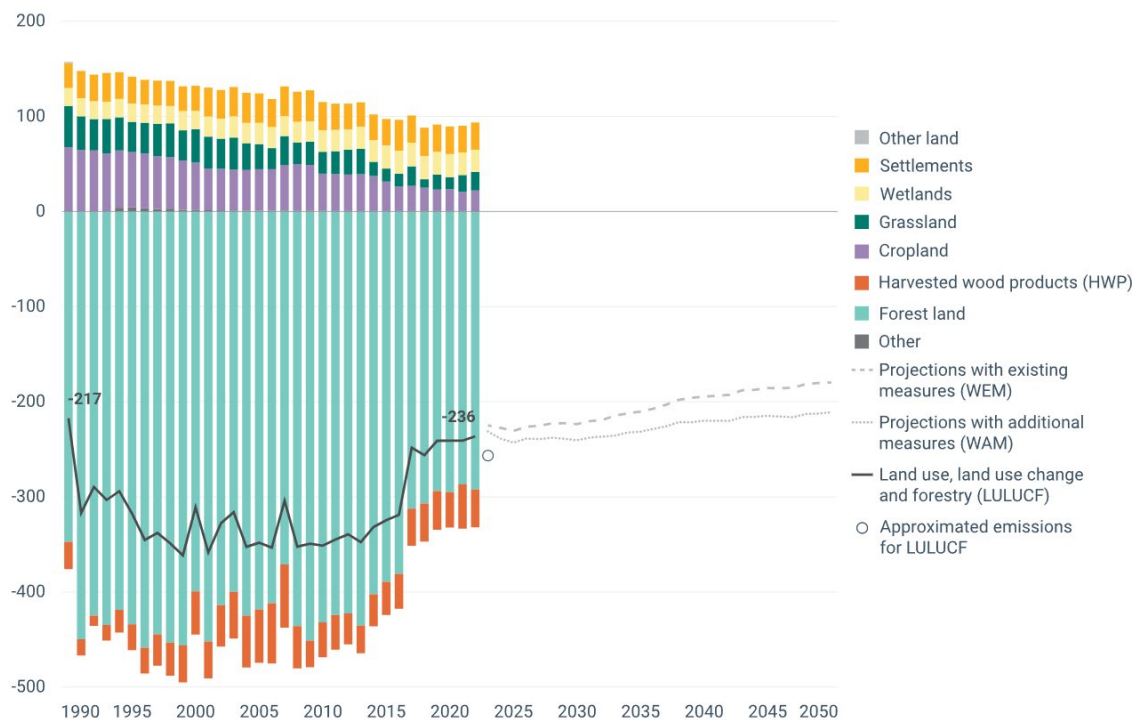

Maankäyttösektori – tilanne

- MISU:n toimeenpano käynnissä, mutta ei päivitystä.
 - Hakkuut 2023: 72,7 Mm³, SLL 25.11.24: 55-60 Mm³ "yläraja" => vuotta 2012 edeltävä taso
- ei muita sektorin nieluja lisääviä toimia Orpon tai Marinin hallituksen aikana.
- politiikkatoimet hakkuiden vähentämistä lukuun ottamatta eivät pure nopeasti.
- toivotut EU-tason automaattiset joustot eivät todennäköisesti tule olemaan käytettävissä
 - Syy: EU ei tule saavuttamaan LULUCF-sektorin päästötavoitetta
- toimenpiteitä nieluyksiköiden ostamiseksi muilta jäsenmailta ei toistaiseksi julkisesti valmisteltu.
- arviot nieluyksiköiden saatavuudesta eivät myöskään näytä lupaavilta.
 - Mahdollisia myyjiä: Romania, Espanja, Italia?
- todennäköistä, että alijäämä on kaatumassa taakanjakosektorille kärjistäen tilannetta entisestään.

Tilanne EU-tasolla

Million tonnes of CO₂ equivalent (MtCO₂e)

Lähde: [EEA 31.10.2024](#)

Miksi ”nieluongelma”?

- hakkuut ja bioenergian tuotanto ovat olleet skenaarioiden mukaisia tai alle, ei yllätyksiä
- Suomi joutui 2018 hyväksymään epäedullisen neuvottelutuloksen kaudelle 2021-2025
 - vertailukaudella 2000-2009 esim. paljon puuntuontia
- hiilinielujen arvioinnin epävarmuus on realisoitunut ilmastopolitiikassa
- tilastoissa on tehty päivityksiä, jotka ovat erittäin suuria (MtCO₂) suhteessa tavoitteisiin:

Tarkasteltu vuosi	Käytössä ollut arvio (1.6.2020)	Käytössä oleva arvio (15.03.2024)	Ero 2024 vs. 2020
2018	-10,3	+2,3	12,6
2019	-17,4	-3,2	14,2

Lähde: Tilastokeskus, kasvihuonekaasuinventaario 2020 ja 2024

Yli 2 x maatalouden päästöt!

KIITOS! – Lisätiedot:

etunimi.sukunimi@bioenergia.fi